

#### نگاه بیرون

#### غلبه بر داعش ممکن است



● فرق است بین آرزوها و امیدها و واقعیت‌های تودرتو و پیچیده‌ای که منافع و مصالح دولت‌ها به آن گره خورده و هرکدام به دنبال منطقه‌ای برای نفوذ خود باشند؛ همچنین فرق است بین آرزوهای ملت‌هایی که داعش آنها را اشغال کرد یا کسانی که با آنها همدردی می‌کنند با آرزوهای تصمیم‌گیرندگان و تاکتیک‌های‌شان. غالباً این ملت‌ها هستند که قربانی تاکتیک‌ها و استراتژی‌ای می‌شوند آن‌هم به دلیلی کاملاً ساده؛ زیرا ملت‌ها در این تصمیم‌گیری‌ها هیچ نقشی ندارند. تشکیلات قوی و هولناک داعشی در یک چشم برهم‌زدن ظهور کرد و توانست هزاران جوان را از نقاط مختلف جهان – عرب یا غیرعرب – گرد خود آورد؛ جوانانی که هنوز انگیزه‌های پیوستشان به این تشکیلات روشن نیست. برخی از آنها از کشورهای متدن و پیشرفته و دموکراتیک آمدند تا به این تشکیلات ملحق شوند؛ تشکیلاتی که از دین برای خود نقابی ساخته بود و تلاش می‌کرد منابع دولت‌ها و ثروت ملت‌ها را به غارت برد؛ البته داعش فقط به این سرمایه‌ها اتکا نداشت و از برخی طرف‌های ثروتمند نیز حمایت می‌شد. به‌واقع از این تشکیلات نیز مانند القاعده که در جنگ با شوروی استفاده شد بهره‌برداری می‌شود. به نظر می‌رسد دولت‌ها قصد ندارند از تاریخ گذشته درس بگیرند دیگر چه انتظاری از افراد داریم. تجربه القاعده به نوعی دیگر در داعش تکرار شده است. جنگ موصل آغاز شده است. دراین‌میان نیشانه‌هایی وجود دارد که می‌گوید عراق، سوریه، کشورهای عرب و جهان همه مصمم شده‌اند تا داعش را شکست دهند. هرچند بین شکست‌دادن و غلبه بر یک پدیده تفاوت وجود دارد. این را کسی می‌فهمد که بازی در منطقه خاورمیانه و به‌خصوص در کشورهای عرب را بشناسد. «هیلازی کلینتون»، وزیر خارجه سابق آمریکا، گفته بود ایالات متحده آمریکا با انواع سلاح و تجهیزات ارتباطی مدرن از القاعده پشتیبانی کرد تا به وسیله این گروه از وجود شوروی در افغانستان خلاص شده و بعد نیز موقع لزوم از آن استفاده کند. الان اما آمریکا و متحدانش برنامه‌ریزی می‌کنند تا داعش را شکست دهند. هرچند بعید به نظر می‌رسد قصد واقعی‌شان غلبه بر این گروه به طور کامل باشد؛ مگر اینکه به یک فرمول روشنی درباره عراق، سوریه، مصر، لیبی، یمن، اهل سنت، شیعیان، کردها، ترک‌ها و … رسیده باشند؛ یا مگر اینکه به یک تصور روشنی در باره آینده رابطه بین رژیم اسرائیل و همسایگانش به‌علاوه سرنوشت فلسطینی‌ها رسیده باشند. داعش در واقع برگه‌ای آمریکایی است تا از آن براساس نیاز، برنامه‌ها و مراحل اجرای سیاست‌های خود استفاده کند. این موضوع هم به آن بستگی ندارد که کلینتون در کاخ سفید باشد یا اوباما یا ترامپ یا دیگران. درواقع یک سیاست بنیادین آمریکایی است که از سال‌ها پیش به اجرا در آمده است. آنها برای بی‌ثبات‌کردن منطقه برنامه‌ریزی کردند تا به این وسیله اسرائیل استراحت کند. آنها برای تجزیه منطقه برنامه‌ریزی کردند تا آن را به بخش‌های کوچک‌تر و ضعیف‌تر تقسیم‌کنند به‌نوعی‌که دیگر نتواند با ارتش اسرائیل مقابله کند. داعش تا اینجا خدمت بزرگی به این سیاست‌ها کرده است. کافی است به نقشه‌های سوریه، عراق، لیبی و حتی مصر بنگریم تا میزان موفقیتی را که سیاست‌های آمریکا داشته است ملاحظه کنیم. درباره این سیاست آمریکا بد نیست به مطلبی توجه کنیم که در نشریه دلیلی تلگراف (دوم آگوست ۲۰۱۵) آمده بود. در آنجا «ریچارد اسپنسر» گفت باراک اوباما نمی‌خواهد جنگ با داعش به پیروزی برسد زیرا «پیروزی سریع جنگی معنایی ندارد و حتی احتمال دارد به یک فاجعه منجر شود. عقلانیت حرفه‌ای می‌گوید تشکیلات داعش در عراق بخشی از یک معادله چندجانبه بین اهل‌سنت، کردها، شیعیان و حتی حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ است». پس از گذشت یک سال تغییری در سیاست آمریکا به وجود نیامده است. آمریکا «کج دار و مریز» برخورد می‌کند. این شگفت‌آور خواهد بود که آمریکا دست به اقدامی برای غلبه کامل بر داعش بزند زیرا در این صورت برگه‌ای را که داشت و به حضورش در عراق مشروعیت می‌داد از دست خواهد داد. داعش شکست خواهد خورد و در مناطق زیادی فروخواهد پاشید؛ اما سؤوال مهم این است که پس از آن نیروهایش به کجا خواهند رفت؟ آیا به ترکیه خواهند گریخت؟ یا به رقه یا حلب؟ از آنجا به کجا خواهند رفت؟ آیا به «اتمام ماموریت»‌شان دوباره از همان گذرگاه‌ها و مرزهایی که آمده بودند بازخواهند گشت؟ دوران قبل از آزادسازی موصل با دوران بعد از آن تفاوت خواهد داشت. این مسئله البته بستگی به شیوه آزادسازی شهری دارد که از دو سال پیش تحت سیطره این گروه قرار دارد؛ درباره رقه نیز همین‌طور؛ وقتی از دوران بعد از آزادی موصل می‌گوییم منظور برنامه‌های سیاسی، توازن قوا و ائتلاف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی پس از آن است. مسئله‌ای که منافع دولت‌های مختلف از ایالات متحده آمریکا گرفته تا ترکیه، ایران، روسیه، کشورهای عرب و حتی اسرائیل را در بر می‌گیرد.

پس از ماه‌ها انتظار، دور نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا نیز برگزار شد و موسم دوگانه هیلازی-ترامپ، دست‌کم برای مدتی، به سر آمد. اما دراین‌میان حضور نزدیک به ۲۰۰ میلیون رأی‌دهنده آمریکایی بر پای صندوق‌های رأی، جدای از تعیین ساکن بعدی کاخ سفید، پیامدهای دیگری هم دربر داشت. درست در شرایطی که هواداران نامزد دموکرات در حوزه‌های رأی‌گیری حاضر شده بودند تا به نظر خود و به نقل از آخرین سخنرانی انتخاباتی کلینتون، به آمریکایی قدرتمندتر، برابرتر و بهتر رأی دهند و هواداران ترامپ نیز عزم خود را جزم کرده بودند تا به قول نامزد جمهوری‌خواهان، این گذرگاه تاریخی را با احیای عظمت آمریکایی پشت سر بگذارند، برگه‌های رأیی نیز در موافقت یا مخالفت با ابتکارات محلی و ایالتی به صندوق‌ها ریخته می‌شدند. از حداقل دستمزدها و قوانین کار گرفته تا مجازات اعدام و حق حمل سلاح. شهروندان آمریکایی این فرصت را یافته بودند تا نظر خود را درباره لویحی که در مجامع ملی احزاب و شورا‌های ایالتی تنظیم شده بودند، ابراز کنند. البته اینها تماماً جدای از انتخابات کنگره است که اگرچه در سایه دوئل هیلازی و ترامپ رنگ باخته، اما بدون شک نقشی حیاتی در چشم‌انداز چهارساله دولت آتی ایالات متحده دارد. دراین میان، رقابت بر سر کرسی‌های مجلس سنا داغ‌تر از همیشه دنبال می‌شود. جمهوری‌خواهان در شرایطی با در دست‌داشتن ۵۴ کرسی سنا در مقابل ۴۶ کرسی دموکرات‌ها، اکثریت مجلس سنا را در اختیار دارند که رقابت تنگاتنگ نامزدهای دو حزب در ۹ ایالت، از جمله ایندیانا، کارولینای شمالی، نیوهمپشایر، فلوریدا و پنسیلوانیا می‌تواند هر لحظه عنان رهبری مهم‌ترین نهاد قانون‌گذاری آمریکا را دست‌به‌دست کند.

دموکرات‌ها برای کسب اکثریت سنا فقط نیاز دارند تا پنج کرسی دیگر را از چنگال جمهوری‌خواهان خارج کنند. در غیر این‌صورت و اگر دو حزب در تعداد کرسی‌های ایالتی نامزدهای سنا نقش بسزایی پیدا کرده دولت جدید انتخابی خواهد بود که اکثریت را از آنِ حزب متبوعش خواهد کرد. کارزار انتخاباتی نامزدهای ریاست‌جمهوری دو حزب نیز در گرمایشی‌بد به رقابت‌های ایالتی نامزدهای سنا نقش بسزایی پیدا کرده است؛ از آن جمله می‌توان به مواضع جنجال‌برانگیز

ساول آیزاکسون؛ وقتی به رابطه برنی سندرز با هیلازی کلینتون فکر می‌کنم، آن را با وضعیت بسیار متفاوتی مقایسه می‌کنم؛ مبارزات انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۹۶۸ بین هوبرت هامفری، معاون ریاست‌جمهوری وقت و ریچارد نیکسون، کمان نمی‌کنم یوچین مک‌کارتی، سناتور مینه‌سوتا پس از ایستادن در برابر او بر سر برنامه ضد جنگ در مرحله مقدماتی، هیچ‌گاه از پشتیبانی کرده باشد. مک‌کارتی با حمایت‌نکردن از نامزدی هیوبرت هامفری پس از ناکامی در نامزدی حزب دموکرات در انتخابات ۱۹۶۸ کاملاً متقلبانه عمل کرد. فقط نگاهی بیندازید به کارهای او. او هیچ پس‌زمینه‌ای در مخالفت با جنگ نداشت. از آن دست نامزدهای نبود که درباره چیزی موضع بگیرد. وقتی دید فرصتی سیاسی در کار است پدید وسط و تلاش کرد از این موقعیت چیزی برای خود دست‌وپا کند. وقتی جوانان حامی‌اش به خیابان‌های شیکاگو آمدند و پلیس آنها را مورد ضرب‌وشتم خونین قرار داد او هیچ کاری نکرد. به محض اینکه نامزدی را از دست داد ناپدید شد. به خانه رفت و تصمیم گرفت شعر بگوید. او اعتبار زیادی به دست آورد بدون آنکه مستحقش باشد. او می‌توانست صدای خود را به گوش مردم برساند و تأثیرگذار باشد اما هیچ اعتنایی نکرد. به نظر او یکی از بدترین چهره‌های تاریخ سیاسی ایالات متحده است.

**آ روی کاغذ او می‌تواند مسئول انتخاب نیکسون باشد؟**
تا حدودی، ولی بعد از انتخابات کاری را که می‌توانست انجام نداد. او در موقعیتی مثل برنی سندرز قرار داشت اما سندرز را خود را ادامه می‌دهد. سندرز نمی‌گوید، «خب، می‌روم خانه و شعر می‌نویسم». **آ فکر می‌کنید سندرز کار درست را انجام می‌دهد؟**
تا حدود زیادی بله. مردم تصویری انقلابی از او ساختند و از نیز از خود چنین تصویری ساخت، ولی او انقلابی نیست. او هودار صادق و معقول نیودیل است. (برنامه اقتصادی و اجتماعی فرانکلین روزولت رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا بعد از رکود بزرگ در ایالات متحده در سال ۱۹۲۹) او این‌ها را در شگفت‌زده نخواهد کرد. قضیه این است که کشور تاکنون تا حدی به راست درغلنیده که وقتی سندرز موضع نیودیل می‌گیرد انکار از فضایی بیرون از سیاست فعلی آمده. اما او هرگز وانمود نکرده که چیز دیگری است. او صادق است و به آنچه می‌گوید باور دارد. همیشه گفته از نامزد دموکرات حمایت می‌کند و این کار را هم کرد. به نظر معقول است.

## جهان



یک رای‌دهنده

**پس از ۱۹ ماه رقابت انتخاباتی آمریکایی‌ها به پای صندوق‌های رأی رفتند**

# نزاعی ورای کاخ سفید

#### حمایت تمام‌قد رئیس‌جمهور از هیلازی

«برای هیلازی کاری کنید که پیش‌تر برای من کردید». این آخرین درخواست باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، از شهروندان آن کشور بود که در آستانه انتخابات روز گذشته باری دیگر نسبت به تهدید قریب‌الوقوعی به نام ترامپ هشدار داد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، اوباما در جمع حامیان حزب دموکرات در میشیگان از آمریکایی‌ها خواست با رأی‌دادن به هیلازی کلینتون در انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو، تاریخ را بسازند و سیاست‌های نامطلوب دونالد ترامپ، کاندیدای جمهوری‌خواه، را رد کنند. رئیس‌جمهوری آمریکا با اشاره به اینکه شهروندان آن کشور این فرصت را دارند تا ضمن رد سیاستی ناهنجار، تفرقه‌آمیز و واپس‌گرا، اولین رئیس‌جمهوری زن ایالات متحده را انتخاب کنند، مدعی شد در صورتی که دموکرات‌ها در انتخابات پیروز نشوند، همه پیشرفت‌های حاصله تباه خواهد شد.

حزب متبوعش خواهد کرد. کارزار انتخاباتی نامزدهای ریاست‌جمهوری دو حزب نیز در گرمایشی‌بد به رقابت‌های ایالتی نامزدهای سنا نقش بسزایی پیدا کرده است؛ از آن سوی دیگر، به نظر می‌رسد رقابت بر سر

#### نگاه نوام چامسکی درباره امید به دموکراسی در ۲۰۱۶ و فراتر از آن

## سندرز انقلابی نیست

#### ترجمه: سودابه رخش

فصل سیاسی ۲۰۱۶ مثل هیچ فصل دیگری در دوره اخیر نیست. سناتور برنی سندرز، رهبر جنبشی مرفقی است و دونالد ترامپ، رهبری جنبشی بیوپولیستی را بر عهده گرفته که برپایه دشمن سفیدها از وضع موجود است؛ هر دو جنبش هم وعده داده‌اند این راه را ادامه دهند. این کمپین‌ها سؤالات جدیدی درباره روابط نژادی، رسانه‌ها، بودجه مبارزات انتخاباتی و حتی آینده خود دموکراسی پیش کشیده‌اند. الان وقت مناسبی است که به مبارزات انتخابات ریاست‌جمهوری فراموش‌نشدنی سال ۱۹۶۸ بازگردیم. زمانی که سناتور یوچین مک‌کارتی، رهبری جنبش مرفقی ضد جنگ ویتنام را به دست داشت اما برخلاف سندرز با شکست در نامزدی حزب دموکرات آرمانش را رها کرد. ساول آیزاکسون و دانیل فالکون اخیرا در گفت‌وگویی با نوام چامسکی ویژگی‌های این فصل سیاسی و چشم‌انداز آینده این جنبش مرفقی را مورد بحث قرار داده‌اند.

#### آیا از این انتخابات جان سالم به در می‌بریم؟

باورش سخت است. اولین منظره ریاست‌جمهوری وحشتناک بود… هیچ بحثی درباره مسائل اساسی سیاست نشد؛ من البته تعجب نمی‌کنم. پوشش رسانه‌ای هم به همین منوال بود. هیچ بحثی درباره مسائل سیاسی در نرفت. بحث‌ها فقط درباره سبک است: آیا در حد ریاست‌جمهوری هستی؟ چرا جواب برای بعضی مسائل نداشتی؟ و از این دست سؤالات.

**آ پس چه شد آن همه توانایی ما برای بحث بر سر مسائل اساسی؟**
ایدئولوژی جریان اصلی هیچ‌وقت نمی‌خواهد درباره این مسائل بحث کند؛ چراکه زیادی تهدیدآمیزند؛ بنابراین اگر دیگران آن را پیش نکنند، این بحث‌ها محو خواهند شد. آنها می‌خواهند همه‌چیز در حمایت از نظام‌های قدرت باشد، مثل سرگرم‌کردن مردم با تلویزیون یا خرید یا ورزش و چیزهای دیگر. اگر بتوانید مردم را از سر خود باز کنید خوب است. اگر شروع کنید به بحث‌کردن مردم هم درگیر می‌شوند. پس مسلما مردم را درگیر نمی‌کنند. این کار وظیفه ماست.

**آ آیا رسانه‌ها غیراز بالا رفتن آمار بینندگان‌شان نفع دیگری از ترامپ نصیبشان می‌شود؟**
مدیرعامل سی‌بی‌اس به‌صراحت این‌ موضوع را تأیید کرده است. او گفت: ترامپ بهترین چیزی است تاکنون برای سی‌بی‌اس اتفاق افتاده است. رسانه‌ها نوعی کسب‌وکارند. کسب‌وکار آنها حمایت از تغییر سیاسی رادیکال و پیشبرد آن نیست. آنها می‌خواهند پول دریاورند و درصدد حفظ وضع موجودند. همان چیزی که دونالد ترامپ هم به دنبالش است. جالب است. ترامپ جوری با انتخابات برخورد می‌کند انکار دارد برنامه تلویزیونی‌اش را راه می‌اندازد.

**آ آیا پشت کمپین ترامپ و محبوبیت او**

کرسی‌های مجلس نمایندگان به‌شدت سنا نباشد؛ چراکه انتظار می‌رود جمهوری‌خواهان بتوانند از اکثریت خود که مستلزم در اختیارداشتن دست‌کم ۲۱۸ کرسی است، دفاع کنند. باین‌حال، تغییر آرایش سنا به‌نفع دموکرات‌ها می‌تواند به‌تنهایی تبعات فراوانی برای دولت آتی ایالات متحده داشته باشد. گذشته از توازن کنگره که می‌تواند در صورت ریاست‌جمهوری کلینتون، مانعی بر سر راه سنگ‌اندازی‌های مجلس نمایندگان و رهبران جمهوری‌خواه افراطی آن مانند پل رایان و در صورت ریاست‌جمهوری ترامپ، سدی در برابر سیل لویاح تجدیدی در سیاست‌های اوباما باشد. تأیید گزینه مودرنظر اوباما برای تصدی مقام ریاست دادگاه عالی، یعنی مریک کارلاند احتمالاً اولین و یکی از مهم‌ترین اقدامات کنگره دموکرات خواهد بود.

با همه این اوصاف، این فقط هواداران و رهبران دو حزب عمده آمریکا نیستند که موفق شدند روز گذشته در صحنه سیاسی آن کشور نقش ایفا کنند. در حقیقت، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای این فصل پرحاشیه انتخاباتی، روی کارآمدن بدنه‌ای ترقی‌خواه از فعالان سیاسی و اجتماعی بود که نه‌فقط بر پای صندوق‌های رأی حاضر شدند، بلکه تلاش کردند با معرفی نمایندگانی، حالا کریم در سطوح محلی و ایالتی، به مصاد دستگاه سیاست شرکتی آمریکا بروند؛ فعالانی که اغلب با الهام از سناتور برنی سندرز، نامزد سوسیالیست دموکرات‌ها، پا به عرصه گذاشته و در قالب کمپین‌هایی ازجمله «انقلاب ما»، به موتور محرکه اصلی طرح مسائلی مانند افزایش حداقل دستمزدها و اصلاح قوانین حامیان مالی انتخاباتی بدل شدند. اینها افزون بر معرفی بیش از صد نامزد مرفقی برای تکیه‌زدن بر کرسی‌های محلی و ایالتی است که حدود ۵۰ نفر از آنان با نامزدهای دو حزب عمده، منابع مالی و منافع شرکتی آنان دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ نامزدهایی که اگرچه بیش از ۸۰ درصدشان برای اولین‌بار وارد عرصه رسمی فعالیت‌های سیاسی شده‌اند؛ اما هشتم نوامبر برایشان نه پایان کار، بلکه آغاز راهی طولانی در مسیر تحول است.

زندگی می‌کنند که چنین چیزهایی وجود نداشت و حالا ناگهان آنها در جهانی هستند که مجبورند زوج‌های همجنس‌گرا را بپذیرند. تقریباً مطمئن هستم آنها به ترامپ رأی می‌دهند.

**آ دانیل فالکون: می‌توانید اشاره کنید که وضعیت فعلی آمریکا چه فرقی با وضعیت کنونی اروپا دارد؟**
درحال حاضر بریتانیا با سیاست‌های اقتصادی‌ای که بسیار بدتر از مدل آمریکاست، در حال نابودی خود است. از این جهت، آمریکا مرفقی به نظر می‌رسد. اروپا بدتر است. اکنون تروییک دموکراسی اروپا را به کل تضعیف کرده و تصمیم‌گیری‌ها در دست بوروکرات‌های بلژیکی است که تحت نفوذ بانک‌های شمالی هستند (آنها از دولت- ملت دور شده‌اند، مدلی که دست کم مردم در آن تا حدودی حق اظهارنظر داشتند). این موضوع بسیار هولناک است. وقتی می‌بینم برخی از احزاب نتواری در آتریش دست برتر را دارند و در آلمان قدرت را به دست گرفته‌اند، به خودم می‌لرزم.

**آ ساول آیزاکسون: جایی در جهان هست که به برقراری دموکراسی در آن امید داشته باشید؟**
امکان‌های برجسته‌ای در ایالات متحده هست. تقریباً همه‌جا چیزی هست. اینکه تا کجا پیش خواهد رفت، بسته به ماست. مثل پدیده سندرز که کاملاً غیرمنتظره بود. لااقل من انتظارش را نداشتم و می‌تواند پیامدهای خوبی داشته باشد. این حاکی از آن است که فعالیت سیاسی دهه‌های اخیر هنوز حضور دارد. فقط باید سزما زده‌ای‌اش کرد و به گمانم از دل کمپین سندرز شاهد پیشرفت‌های جذابی خواهیم بود، مثل جنبشی که حامیان سندرز را انداخته‌اند تا یک کنگره مرفقی انتخاب شود و چیزهای دیگری از این دست. اینها فرصت‌هایی است که سبزه‌ها هرگز از آن بهره نبرده‌اند. سبزه‌ها هرگز نکوشیده‌اند یک جنبش سیاسی بدیل باشند. این اشتباه جیل استاین و دیگران است. به‌همین‌دلیل هیچ فردی از حزب سبز در قوه‌مقننه یا شورای شهر یا شورای مدارس حضور ندارد. سبزه‌ها فقط هر چهار سال یک‌بار خود را آفتابی می‌کنند. ولی امروز برخی حامیان سندرز می‌کوشند اوضاع را عوض کنند.

**منبع: truth-out**

حکومتی تک‌محوری است. او ادامه داد: این حملات علیه ما که خواهان زندگی برادرانه و صلح‌آمیز در کنار یکدیگر هستیم فراموش نخواهیم کرد. «فیکن یوکسدکاغ»، رهبر مشترک حزب دموکرات خلق‌ها، نیز که در بازداشت به سر می‌برد، گفت: با وجود همه مشکلات، امید خود را از دست نخواهیم داد و باز هم برای ترکیه برقراری دموکراسی را مطالبه خواهیم کرد. همچنین اعضای حزب دموکراتیک در پارلمان شعار «ایستادگی می‌کنیم» سر دادند. درهمین‌حال، وزارت کشور ترکیه دادخواستی را علیه برخی از نمایندگان احزاب «دموکراتیک خلق‌ها» و «جمهوری‌خواه خلق» درباره سخنانشان درباره پرورنده روده‌شدن و شکنجه یک سیاست‌مدار کرتبار به‌وسیله نیروهای دولتی ترکیه، تنظیم کرد.

#### رویداد

## مذاکرات آنکارا و مسکو برای استقرار سامانه‌های دفاع هوایی

● یک مقام نظامی روسیه اعلام کرد مسکو و آنکارا در حال برنامه‌ریزی برای تشکیل یک کمیسیون همکاری فنی-نظامی میان دو کشور تا پیش از پایان سال جاری میلادی هستند؛ کمیسیونی که قرار است به مسئله استقرار سیستم‌های دفاع هوایی روسیه در ترکیه بپردازد. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه دیلی صباح، در ماه اکتبر منابع وابسته به وزارت امور خارجه ترکیه گفتند آنکارا آماده پذیرفتن پیشنهاد روسیه برای مناقصه دولت ترکیه درباره ایجاد یک سامانه دفاع هوایی دوبرد در این کشور است.

### پیشرفت مذاکرات صلح دولت کلمبیا با فارک

● رئیس‌جمهور کلمبیا گفت مذاکرات دولت با شورشیان فارک برای انعقاد قرارداد صلح جدید پیشرفت درخور توجهی داشته است. به گزارش فاکس‌نیوز، «خوان مانوئل سانتوس» رئیس‌جمهور کلمبیا، گفت: تیم مذاکره‌کننده دولت و تیم مذاکره‌کننده شورشیان فارک، در مذاکرات صلح به نتایج خوبی رسیده‌اند. آنها تاکنون در موضوعات مختلفی مانند پرداخت غرامت به قربانیان جنگ، قاچاق مواد مخدر و اصلاحات ارضی به توافق رسیده‌اند.

#### دولت استونی سقوط کرد

● دولت استونی در پی قطع همکاری دو حزب مشارکت‌کننده در ائتلاف دولت، حدنصاب پارلمانی لازم را از دست داد و سقوط کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری فرانسه، هایدی اوچاما، سخنگوی حزب سوسیال‌دموکرات، گفت: برای حزب سوسیال‌دموکرات و حزب محافظه‌کار همکاری با حزب اصلاح پایان یافته است. در آوریل ۲۰۱۵، حزب اصلاح متعلق به تاولی رویواس، نخست‌وزیر، با ۳۰ کرسی مجبور شد با حزب چپ‌گرای سوسیال‌دموکرات و حزب محافظه‌کار دولت، ائتلافی تشکیل دهد.

## دیدار اردوغان با وزیر دفاع قطر در آنکارا

● رئیس‌جمهور ترکیه با وزیر دفاع قطر در آنکارا دیدار کرد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری آتاتولی ترکیه، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، عصر دوشنبه دیداری ۴۵دقیقه‌ای در کاخ ریاست‌جمهوری این کشور با خالد العطیه، وزیر دفاع قطر، داشت. این دیدار بدون حضور رسانه‌ها برگزار شد. روابط آنکارا-دوحه در زمینه مسائل منطقه از انسجام و هماهنگی خوبی برخوردار است و دو کشور درباره بسیاری از مسائل و بحران‌های کنونی منطقه رویکرد مشترکی دارند.

### مخالفت دستگاه قضائی مصر با عربستان

● دادگاه مصر اعتراض دولت به حکم دادگاه درباره باطل‌بودن توافق با عربستان برای واگذاری جزایر تیران و صنافیر به این کشور را رد کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری روسیه‌الیوم، اداره اول دادگاه قضائی اداری مصر در حکمی توافق‌نامه ترسیم مرزها میان دولت مصر و عربستان را مردود اعلام کرد و افزود: دو جزیره تیران و صنافیر مصری هستند. اداره اول دادگاه عالی اداری مصر روز گذشته تصمیم گرفت شکایت دولت به حکم دادگاه قضائی اداری مبنی بر باطل‌بودن توافق‌نامه ترسیم مرزهای دریایی میان مصر و عربستان را به جلسه پنجم دسامبر آتی موکول کند.

#### کره‌شمالی:

### اوباما به «زباله‌دان تاریخ» سپرده می‌شود

● هم‌زمان با آغاز انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، کره‌شمالی به انتقاد شدید از رئیس‌جمهوری فعلی آمریکا پرداخته و اعلام کرد اوباما رهبری است که کشورش را در آستانه سقوط قرار داد. به گزارش رویترز، آژانس خبری دولتی کره‌شمالی گزارش داد آمریکا یک رژیم «کاملاً شکست‌خورده» است که به‌طور حتم دفا می‌شود. در این گزارش آمده برنامه‌های باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، برای توقف گسترده‌ی تسلیحات اتمی یک «جاه‌طلبی» بود که به او کمک کرد تا جایزه صلح نوبل را در ۲۰۰۹ به دست بیاورد و این برنامه‌ها به فاضلاب تاریخ می‌پیوند، چون از سوی جهان به‌شدت محکوم شده است.

#### رزمایش مشترک فرانسه و امارات

● یگان‌هایی از نیروهای فرانسوی برای شرکت در رزمایش مشترک «خلیج ۲۰۱۶» وارد امارات شدند. این رزمایش با مشارکت نیروهای مسلح دو کشور امارات و فرانسه و در راستای تمرین برنامه‌ریزی، اجرا و مدیریت عملیات‌های مشترک طبق توافق‌نامه دفاعی دو کشور اجرا خواهد شد.